

1. И приказал [Иосиф] начальнику дома своего, говоря: наполни мешки этих людей пищею, сколько они могут нести, и серебро каждого положи в отверстие мешка его,
УПО: І наказав він тому, що над домом його, говорячи: Понаповнюй мішки цих людей їжею, скільки зможуть вони нести. І поклади срібло кожного до отвору мішка його.
KJV: And he commanded the steward of his house, saying, Fill the men's sacks with food, as much as they can carry, and put every man's money in his sack's mouth.

2. а чашу мою, чашу серебряную, положи в отверстие мешка к младшему вместе с серебром за купленный им хлеб. И сделал тот по слову Иосифа, которое сказал он.
УПО: А чашу мою, чашу срібну, поклади до отвору мішка наймолодшого, та срібло за хліб його. І зробив той за словом Йосиповим, яке він сказав був.
KJV: And put my cup, the silver cup, in the sack's mouth of the youngest, and his corn money. And he did according to the word that Joseph had spoken.

3. Утром, когда рассвело, эти люди были отпущены, они и ослы их.
УПО: Розвиднилось рано вранці, і люди ці були відпущені, вони та їхні осли.
KJV: As soon as the morning was light, the men were sent away, they and their asses.

4. Еще не далеко отошли они от города, как Иосиф сказал начальнику дома своего: ступай, догоняй этих людей и, когда догонишь, скажи им: для чего вы заплатили злом за добро?
УПО: Вони вийшли з міста, ще не віддалилися, а Йосип сказав до того, що над домом його: Устань, побіжи за тими людьми, і дожени їх, та й скажи їм: Нащо ви заплатили злом за добро?
KJV: And when they were gone out of the city, and not yet far off, Joseph said unto his steward, Up, follow after the men; and when thou dost overtake them, say unto them, Wherefore have ye rewarded evil for good?

5. Не та ли это, из которой пьет господин мой и он гадает на ней? Худо это вы сделали.
УПО: Хіба це не та чаша, що з неї п'є пан мій, і він, ворожачи, ворожить нею? І зле ви зробили, що вчинили таке.
KJV: Is not this it in which my lord drinketh, and whereby indeed he divineth? ye have done evil in so doing.

6. Он догнал их и сказал им эти слова.

УПО: І той їх догнав, і сказав їм ті слова.

KJV: And he overtook them, and he spake unto them these same words.

7. Они сказали ему: для чего господин наш говорит такие слова? Нет, рабы твои не сделают такого дела.

УПО: А вони відказали йому: Нащо пан мій говорить отакі то слова? Далеке рабам твоїм, щоб зробити таку річ...

KJV: And they said unto him, Wherefore saith my lord these words? God forbid that thy servants should do according to this thing:

8. Вот, серебро, найденное нами в отверстии мешков наших, мы обратно принесли тебе из земли Ханаанской: как же нам украсть из дома господина твоего серебро или золото?

УПО: Таж срібло, що знайшли ми в отворах наших мішків, ми вернули тобі з Краю ханаанського. А як би ми вкрали з дому пана твого срібло чи золото?

KJV: Behold, the money, which we found in our sacks' mouths, we brought again unto thee out of the land of Canaan: how then should we steal out of thy lord's house silver or gold?

9. У кого из рабов твоих найдется, тому смерть, и мы будем рабами господину нашему.

УПО: У кого із рабів твоїх вона, чаша, буде знайдена, то помре він, а також ми станемо рабами моему панові.

KJV: With whomsoever of thy servants it be found, both let him die, and we also will be my lord's bondmen.

10. Он сказал: хорошо; как вы сказали, так пусть и будет: у кого найдется [чаша], тот будет мне рабом, а вы будете не виноваты.

УПО: А той відказав: Тож тепер, як ви сказали, так нехай буде воно! У кого вона знайдена буде, той стане мені за раба, а ви будете чисті.

KJV: And he said, Now also let it be according unto your words: he with whom it is found shall be my servant; and ye shall be blameless.

11. Они поспешно спустили каждый свой мешок на землю и открыли каждый свой мешок.

УПО: І поспішно попускали вони кожен свого мішка на землю. І порозв'язували кожен мішка свого.

KJV: Then they speedily took down every man his sack to the ground, and opened every man

his sack.

12. Он обыскал, начал со старшего и окончил младшим; и нашлась чаша в мешке Вениаминовом.

УПО: І став він шукати. Розпочав від найстаршого, а скінчив наймолодшим. І знайдена чаша в мішку Веніаміновім!

KJV: And he searched, and began at the eldest, and left at the youngest: and the cup was found in Benjamin's sack.

13. И разодрали они одежды свои, и, возложив каждый на осла своего ношу, возвратились в город.

УПО: І пороздирали вони свою одіж!... І кожен нав'ючив осла свого, і вернулись до міста.

KJV: Then they rent their clothes, and laded every man his ass, and returned to the city.

14. И пришли Иуда и братья его в дом Иосифа, который был еще дома, и пали пред ним на землю.

УПО: І ввійшли Юда й брати його до дому Йосипа, а він ще був там. І попадали вони перед лицем його на землю.

KJV: And Judah and his brethren came to Joseph's house; for he was yet there: and they fell before him on the ground.

15. Иосиф сказал им: что это вы сделали? разве вы не знали, что такой человек, как я, конечно угадает?

УПО: І сказав до них Йосип: Що це за вчинок, що ви зробили? Хіба ви не знали, що справді відгадає такий муж, як я?

KJV: And Joseph said unto them, What deed is this that ye have done? wot ye not that such a man as I can certainly divine?

16. Иуда сказал: что нам сказать господину нашему? что говорить? чем оправдываться? Бог нашел неправду рабов твоих; вот, мы рабы господину нашему, и мы, и тот, в чьих руках нашлась чаша.

УПО: А Юда промовив: Що ми скажемо панові моему? Що будемо говорити? Чим виправдаємось? Бог знайшов провину твоїх рабів! Ось ми раби панові моему, і ми, і той, що в руці його була знайдена чаша.

KJV: And Judah said, What shall we say unto my lord? what shall we speak? or how shall we clear ourselves? God hath found out the iniquity of thy servants: behold, we are my lord's

servants, both we, and he also with whom the cup is found.

17. Но [Иосиф] сказал: нет, я этого не сделаю; тот, в чьих руках нашлась чаша, будет мне рабом, а вы пойдите с миром к отцу вашему.

УПО: А Йосип відказав: Далеке мені, щоб зробити оце. Чоловік, що в руці його була знайдена чаша, він буде мені за раба! А ви йдіть із миром до вашого батька.

KJV: And he said, God forbid that I should do so: but the man in whose hand the cup is found, he shall be my servant; and as for you, get you up in peace unto your father.

18. И подошел Иуда к нему и сказал: господин мой, позволь рабу твоему сказать слово в уши господина моего, и не прогневайся на раба твоего, ибо ты то же, что фараон.

УПО: І приступив до нього Юда та й промовив: О мій пане, нехай скаже раб твій слово до ушей пана свого, і нехай не палає гнів твій на раба твого, бо ти такий, як фараон.

KJV: Then Judah came near unto him, and said, Oh my lord, let thy servant, I pray thee, speak a word in my lord's ears, and let not thine anger burn against thy servant: for thou art even as Pharaoh.

19. Господин мой спрашивал рабов своих, говоря: есть ли у вас отец или брат?

УПО: Пан мій запитав був рабів своїх, говорячи: Чи є в вас батько або брат?

KJV: My lord asked his servants, saying, Have ye a father, or a brother?

20. Мы сказали господину нашему, что у нас есть отец престарелый, и младший сын, сын старости, которого брат умер, а он остался один [от] матери своей, и отец любит его.

УПО: І сказали ми до пана мого: Є в нас батько старий та мале дитя його старости, а брат його вмер. І позостався він сам у своєї матері, а батько його любить.

KJV: And we said unto my lord, We have a father, an old man, and a child of his old age, a little one; and his brother is dead, and he alone is left of his mother, and his father loveth him.

21. Ты же сказал рабам твоим: приведите его ко мне, чтобы мне взглянуть на него.

УПО: А ти був сказав своїм рабам: Зведіть до мене його, і нехай я кину своїм оком на нього.

KJV: And thou saidst unto thy servants, Bring him down unto me, that I may set mine eyes upon him.

22. Мы сказали господину нашему: отрок не может оставить отца своего, и если он оставит отца своего, то сей умрет.

УПО: І сказали ми до пана мого: Не може той хлопець покинути батька свого. А покине він батька свого, то помре той.

KJV: And we said unto my lord, The lad cannot leave his father: for if he should leave his father, his father would die.

23. Но ты сказал рабам твоим: если не придет с вами меньший брат ваш, то вы более не являйтесь ко мне на лице.

УПО: А ти сказав своїм рабам: Коли не зійде з вами наймолодший ваш брат, не побачите більше лица мого.

KJV: And thou saidst unto thy servants, Except your youngest brother come down with you, ye shall see my face no more.

24. Когда мы пришли к рабу твоему, отцу нашему, то пересказали ему слова господина моего.

УПО: І сталося, коли ми зійшли були до раба твого, до нашого батька, то ми розповіли йому слова мого пана.

KJV: And it came to pass when we came up unto thy servant my father, we told him the words of my lord.

25. И сказал отец наш: пойдите опять, купите нам немного пищи.

УПО: А батько наш сказав: Верніться, купіть нам трохи їжі.

KJV: And our father said, Go again, and buy us a little food.

26. Мы сказали: нельзя нам идти; а если будет с нами меньший брат наш, то пойдём; потому что нельзя нам видеть лица того человека, если не будет с нами меньшого брата нашего.

УПО: А ми відказали: Не можемо зійти.

KJV: And we said, We cannot go down: if our youngest brother be with us, then will we go down: for we may not see the man's face, except our youngest brother be with us.

27. И сказал нам раб твой, отец наш: вы знаете, что жена моя родила мне двух [сынов];

УПО: І сказав до нас раб твій, наш батько: Ви знаете, що двох була породила мені жінка моя.

KJV: And thy servant my father said unto us, Ye know that my wife bare me two sons:

28. один пошел от меня, и я сказал: верно он растерзан; и я не видал его доньше;

УПО: Та пішов від мене один, і я сказав: справді, дійсно розшарпаний він... І я не бачив його аж дотепер.

KJV: And the one went out from me, and I said, Surely he is torn in pieces; and I saw him not since:

29. если и сего возьмете от глаз моих, и случится с ним несчастье, то сведете вы седину мою с горестью во гроб.

УПО: А заберете ви також цього від мене, і спіткає його нещастя, то зведете ви сивину мою цим злом до шеолу.

KJV: And if ye take this also from me, and mischief befall him, ye shall bring down my gray hairs with sorrow to the grave.

30. Теперь если я приду к рабу твоему, отцу нашему, и не будет с нами отрока, с душою которого связана душа его,

УПО: А тепер, коли я прийду до раба твого, мого батька, а юнака не буде з нами, а душа його зв'язана з душею тією,

KJV: Now therefore when I come to thy servant my father, and the lad be not with us; seeing that his life is bound up in the lad's life;

31. то он, увидев, что нет отрока, умрет; и сведут рабы твои седину раба твоего, отца нашего, с печалью во гроб.

УПО: То станеться, коли він побачить, що юнака нема, то помре. І зведуть твої раби сивину раба твого, нашого батька, у смутку до шеолу...

KJV: It shall come to pass, when he seeth that the lad is not with us, that he will die: and thy servants shall bring down the gray hairs of thy servant our father with sorrow to the grave.

32. Притом я, раб твой, взялся отвечать за отрока отцу моему, сказав: если не приведу его к тебе, то останусь я виновным пред отцом моим во все дни жизни.

УПО: Бо раб твій поручився за юнака батькові своєму, кажучи: Коли я не приведу його до тебе, то згрішу перед батьком своїм на всі дні!

KJV: For thy servant became surety for the lad unto my father, saying, If I bring him not unto thee, then I shall bear the blame to my father for ever.

33. Итак пусть я, раб твой, вместо отрока останусь рабом у господина моего, а отрок пусть идет с братьями своими:

УПО: А тепер нехай же сяде твій раб замість того юнака за раба панові моєму. А юнак нехай іде з своїми братами!...

KJV: Now therefore, I pray thee, let thy servant abide instead of the lad a bondman to my lord; and let the lad go up with his brethren.

34. ибо как пойду я к отцу моему, когда отрока не будет со мною? я увидел бы бедствие, которое постигло бы отца моего.

УПО: Бо як я прийду до батька свого, а юнака зо мною нема? Щоб не побачити мені того нещастя, що спіткає мого батька.

KJV: For how shall I go up to my father, and the lad be not with me? lest peradventure I see the evil that shall come on my father.